

դիւ, ինչպէս նաեւ Վարդիւսեան Լատարիա, այս ինքիւն իրեն Տաճկաստանի ներքին վարչութեան վերաբերեալ կը համարին, ուր ըստ 1856ի դաշնագրութեան օտար տէրութեանց միջամտութիւնն արգելուած է:

Վերամտնոյ Վ. օրմն քաղաքէն կը գրեն թէ Վ. Ապրիլ Վերամտնոյ բո. դրոշականաց ալ հրաւեր դրած ըլլալով Հոսմ գումարուելիք ընդհանուր ժողովին ներկայ գտնուելու, հարաւային Վերամտնոյ բողոքականաց մնայուն մասնաժողովը որոշել է որ մայիսի 31 ին Վ. օրմնի մէջ բողոքականաց ընդհանուր ժողով մը գումարուելի պատահական հրաւերին տրուելիք պատասխանը խմբագրելու համար:

Յիշեալ ընդհանուր ժողովն այս գործը կատարելէ ետեւ՝ Վ. տէրի արձանին առջեւ հանդիսարթ թափօր մը պիտի կատարէ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԻՆ

Վայսերական հրամանաւ:

Վերադարձն Վոսթրաֆա փաշայի որդի Վալիհ պէյը, Վերայի քաղաքապետութեան ժողովին նախագահ անուանեցաւ:

Լատարիոյ դեսպան Պ. Սրօքէշ-Օսթէն Սեպուհը երկրչարթի իրիւղուն դեսպանական մեծ կոչումը մը ստաւ, ուր հրաւիրուած էին Վ. Սրբան նախարարներն եւ տէրութեանց դեսպանները:

Վարձը Վոսթրաֆա Պաղը փաշան երէկ մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ Վ. իտպատէնի շուրերն երթալու համար:

Վինսթիէֆ զօրապետն իր տէրութեան հրամանաւ առաջիկայ երեքշաբթի օրն Օսթայի շոգենաւով պիտի մեկնի Վ. Վոստրա, եւ կըսուի թէ օգոստոսի մէջ մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ կայսեր օտնը հոս կատարելու համար:

Մայրաքաղաքին Ուոստրաֆայի ստորագրութիւն մը բացած էին դեսպանին հրաժեշտի կոչումը մը ստալու համար, բայց Վոստրա վեմուքիւնը զինքը հրաւիրելու գաղտնի պատգամաւորաց բաղձանք յայտնել է որ կոչումը համար հաւաքուած ստակը բարեգործութեան մը նուիրեն:

Վրասի թէ, երևմտից պաշտօնատունը Վրասիոյ վրայ 250,000 վրայի փոխանակադիր ալ գներ է 1115 և ընթացիկ հաշուի տակաւ 0 Օին 115 է:

Վ. յս փոխանակադիրներն Օսմանեան պարտուց տոկոսին ու գլխավոր վճարին սահմանեալ են:

Վամանակէ մ'ի վեր պատերազմի պաշտօնատան, փողերանոցի եւ թընդանթարանի պիտոյից փոխարէն 6 ամսէն 12 ամիս պայմանաժամով Հեփալէներու միջոցաւ վճարուան են ընդհանրանալու վրայ են:

Վրկաթուղեաց ինքորոյն համար հասարակային շինութեանց պաշտօնեայ Վ. սեմ: Տալուս փաշային, թիւճարէթի պաշտօնեայ Վ. սեմ: Վրասի փաշային, ներքին գործոց պաշտօնեայ Վ. սեմ: Մէհմէտ Քիւշի փաշային եւ Վրամտից պաշտօնեայ Վ. սեմ: Վատրը փաշային անդամակցութեամբ բարկացեալ յանձնաժողովը Փարիզի մէջ կնքեալ պայմանագրերը քննելով իր տեղեկագիրը յորինելու քննարկելով խորհրդուն ներկայացուցեր է: Վրամտից պաշտօնեայ պատճառաւեան թէ կայսերական գանձը երկաթուղեաց ընկերութեան կրաշիւսու-

րութեան մէկուկէս միլիոն վրայի տարեկան գումարը հասոցանելու համար գումարութիւններ պիտի կրէ, այսինքն մանագրին քանի մը կէտերուն հաւանութիւն տալ չէր ուզելը, բայց այս ձեռնարկն Վ. գլուխ հանելու մասին Օգոստ. Սուլթանին յայտնած բազմանայ վրայ՝ Վատրը փաշան զիմադրութեանէ ետ կեցեր, եւ յանձնաժողովին անդամները Տալուս փաշային կնքած պայմանագիրը համաձայնութեամբ ընդունել են: Վր մնայ միայն Օգոստ. Սուլթանին պաշտօնական հաւանութիւնը որուն ներկայացուցած է: Տալուս փաշան Վոստրա վեմուքիւնը հաւանութիւնն առնելէ ետեւ դարձեալ Փարիզ պիտի երթայ պայմանագրին գործադրութիւնը կարգի դնելու:

Պուրջարներուն եկեղեցական ինքնօրինութեան ինքիւր լուծելու համար Յունաց պատրիարքարանը եկեղեցական ընդհանուր ժողով մը դուրսբերելու նպատակաւ Ուոստրա Յունաստանի Վերվոյ եւ Ուոստրա Սեփոզներուն նամակներ գրելով անոնց ալ կարծիքը հարցուցած էր:

Ուոստրա դեսպանն երկուշաբթի օրը դեսպանատան թարգման Պ. Օնուի հետ Պէնզը դնաց եւ Վեդրուպուրիկ Սեփոզին պատասխանը Յունաց Վ. Ատարիարքին ներկայացուց: Ուոստրա Սեփոզը Պուրջարներուն պահանջումը չափազանց կը համարէ, բայց կը վախնայ որ՝ եթէ մերժուելու ըլլայ օրթոտքս եկեղեցոյ մէջ հերձուած կրճաղի Հեռեւարք ուսական Սեփոզը ներկայ պիտի պահելու խորհուրդ կուտայ, եւ ընդհանրական ժողով գումարներ մտան Յունաց պատրիարքարանին առաջարկութեան կը համաձայնի: Յունաստանի Վերվոյ եւ Ուոստրա Սեփոզներն ալ նամակներ համաձայնութիւն յայտնել են:

ՀԵՈՒԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Շանկայի 25 ապրիլ
Ար հաստատուելիք Չինաց բարձր պաշտօնատարներէն մէկը Փէքինի մէջ ապտակ մը գարկեր է Վաղդիական դեսպան Պ. Վալմանի, որ եր գրօր վար աւելի է:

Հունի Վրանի մէջ յայտարարութիւն մը հրատարակուել է օտար բըժիշկներն ու քարոզիչները «վայրենի դայեր» անուանելով:

Փէքինի կառավարութիւնը Ուոստրա կողմէն նոր տիրապետութիւններու կառավարներ կընէ:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՈՒՆԻԷ

19 մայիս

Լոնտոն	42,1/4—42,1/4	
Փարիզ	42,75—42,60	
Օսմ. Փոխանութիւն	1865ի	335

8 մայիս	հինգշաբթի իրիկուն	47	43
9 «	ուրբաթ տառաօտ	47	22
«	իրիկուն գոցուեցաւ	47	20/3
10 «	շաբաթ առաւօտ	47	28
	» քաղաքացաւ	47	28
	կիս օր գոցուեցաւ	47	28

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իզմիրի Իրաւունքը լրագիրը կարէ, որ առաջարկութիւն մը կը ներկայացնէ, այն է ազգային վերանորոգման համար մեծ ընկերութիւն մը կազմել, որ արդարեւ բոլոր ազգայնոց ուշադրութեան արժանի է, բանկի եթէ ար-

գիւնաւորելու ըլլայ, անապակոյս է որ անասան օգուաններ կ'ընծայէ:

Վաւառիկ գիւնաւորութիւնը թերթին առաջարկութիւնը պարունակող յորուածը, որոյ վրայ մեր խորհրդածութիւններն ալ վարը կը դնենք:

«Ազգերնուս ներկայ վիճակը բարեկարգելու համար կրնանք բան մը ընել»

«Վ. յս եւ այս չէ թէ գանգատելով չէ թէ բողոքելով, չէ թէ գայման չե. յայտնող գեղահոլութիւններով և այն տեսակի գրութիւններով, հասարակութիւնը հրահանգելով, միտքերը լուսաւորելով, սիրտերը գրաւելով և միացրելով և այս նպատակին համար անընդհատ գործելով»:

Տարածուած ազգ մը՝ ինչպէս է Հայոց ազգը, նաեւ չամենայն ըսել, ներքնապէս գէշ կառավարուած ազգ մը՝ ինչպէս է մեր ազգը, ուսուցանական եւ տաղանդաւոր ազգայնոց աշակցութեան անհրաժեշտ պէտք ունի. այս աշակցութիւնը մեր առաջարկելիք միջոցով այնչափ զիւրի պիտի ըլլայ որ անպակ խոնջիք մ'իտք գրաւել արգիւնք մը պիտի արտադրի. և ինչ որ մեր արդի վիճակին մէջ տարիներ հազիւ կարող պիտի ըլլան ներգործել, աւանդներ շատ դիւրաւ և հաստատ կերպիւ պիտի տարուան ամեն մեկու մը:

Քի եւ արտի վրայ, բուսական է որ գործելու կամք և անկից սիրտ մը նաև փոխաբ ունենանք յառաջադիմելու:

Քանի որ տէրութեանց պատերազմական վիշտեր և քաղաքական հոգեր և զրազուները ազատ է մեր ազգը, ինչպէս համար ժամանակ չունենայ իր ներքին յառաջադիմութեան և բարեկարգութեան դրօշակ և հիմնաւոր ձեռնարկ մը յառաջ տանի: Մեզմէ պակասածը ոչ ստակ է և ոչ պաշտպանութիւն, ասոնց և ոչ մէկն է արգելք մեր յառաջադիմութեան. վիճակ մը բարեկարգելու ոչ կամք կը յայտնել և ոչ միջոց մը կը գտնել, և այս երկուքը բաւական են ազգերնուս վիճակը սեղմել և զանի ներքին եւ անբարեկարգութեան երկմարիչ, հեռեւարք Հայուն յառաջադիմութեան արգելք:

Հայը եղած է առանց գուրան թշնամի մը ունենալու: Չկայ միջոց մը ազգերնուս մէջ մտքերը լուսաւորելու, գազափայլները յղելու, ուսումը և գիտութիւնը աւելի գրաւել կերպիւ տարածելու, սիրտերը միացնելու և յառաջադիմութեան ուղին բայց և արաւ հեռ ընելու, մեր կառավարիչներ և ամեն ազգայնոց ուշադրութեան և խորհրդածութեան կ'յանձնենք:

Քննարկութիւն մը կազմել Հրաւիրել ընկերութիւն անուամբ (կամ ուրիշ օր և է յարմարագոյն անուամբ մը), որու կեդրոնը ըլլայ Օ. միւնիստիս ճիւղեր ունենայ բոլոր Հայաստանի երկիրները: Վ. յս ընկերութեան նպատակը ըլլայ:

Վ. խօսարան մ'ունենալ ամեն տեղ ուր ճիւղեր ունենայ, և այս խօսարաններու մէջ առանց կրօնական և քաղաքական վէճեր յուզելու, ուրիշ օր և է հրահանգիչ և կրթական նիւթերու վրայ տեսարանութիւններ ըլլան իր ներկայութեան ունիւրաց, կին կամ էրկի մարդ անխախտ ընդունուելով անվճար:

Վ. Վ. յս ամենտարանութիւնները ամեն տեղ գանձած խօսարաններու հարցով ունի և փոխանակուելի, և որմէ վերջը հրատարակուել արդարացի շրջան:

Վ. Վ. մեն Հայաստանի երկիրներու ուսուցանական եւ տաղանդաւորները այն ընկերութեան խորհրդական անդամներ ըլլան ընտրութեամբ:

Վ. Քննարկութիւնը ուսուցանական թերթ քաղաքներ, հեղինակներ կամ թարգմանիչներ վարձատրել, անոնց աշխատութիւնները ծախու առնուելու կամ ապէ ընտրութեամբ և ծախու հանել զիր բազին:

Վ. Քննարկութիւնը ուսուցանական թերթ քաղաքներ, հեղինակներ կամ թարգմանիչներ վարձատրել, անոնց աշխատութիւնները ծախու առնուելու կամ ապէ ընտրութեամբ և ծախու հանել զիր բազին:

Վ. Քննարկութիւնը ուսուցանական թերթ քաղաքներ, հեղինակներ կամ թարգմանիչներ վարձատրել, անոնց աշխատութիւնները ծախու առնուելու կամ ապէ ընտրութեամբ և ծախու հանել զիր բազին:

Վ. Քննարկութիւնը գաւազիլից պատրաստ և մատակարարել ամեն զըլլայնիւր համար գիւրազին. այս գաւազիլիքը խորհրդական անդամները քննուած, սրբաբար ան, նայպէս և մինչև հիմա կրօններէն յարմարագոյն և օգտակարագոյն ձանձուած ըլլան:

Օ. Վ. մեն Հայ գաղութները պարտուոր ըլլան այս գաւազիլիքը գործածել, նայպէս և ընկերութիւնը պարտուոր ըլլայ բոլոր ազգաւ աշակերտաց ճրի մատակարարել:

Բ. Քննարկութիւնը իր գլխաւոր պատաններէ մին սեպէ աշխարհաբար լեզուն յղել, կանոնել, ճիւղայնել և կակել, և հոգ տանիլ բոլոր հրատարակութեանց կանոնաւոր և մարքոք օժրանցներուն:

Ր. Քննարկութիւնը հոգ տանի աշխարհաբար ճիւղ բաւարան մը շինել, նայպէս Վարդիւսեան և Վարդիւսեան լեզուներու, Հայերէնով մեկտեղ, հարուստ ընտրել և կատարել բառարաններ հրատարակել:

Ք. Քննարկութեան նպատակներուն մէջ ըլլայ կրօնական կամ միամտեայ հանդէս մը հրատարակել մասնաւորաբար գաղութայ համար. այն հանգեւոր տեսակ մը գաւազիլից սեպուել և աշակերտ պայտաւոր ըլլան կարգաւ և հըրաւ հանգուել:

Ժ. Քննարկութիւնը գաղութայ համար միօրինակ, գիւրիս և աշակերտաց գիւրմիտներէ մէծ օտ մը պատրաստ, և բոլոր այս տեսակ աշխատութիւնները ծախու առնուել, երբ յարմար գաւազին, և հեղինակները քաղաքներ և վարձատրել:

ԺԵ. Քննարկութեան նպատակներուն մէջ ըլլայ տարան նայպէս և ձեռնարան մը հաստատել ի վերջոյ:

Սախոյն այս նպատակաւ ընկերութիւն մը կազմելու համար անտարակոյս մեծակ գրամատուցելի մը անհրաժեշտ պէտք կայ, այս գրամատուցելու ուղի պիտի գոյանայ: Աստի առանց մեկնել ի մէկ վերջ յիշուած նպատակները գործադրելու մտադրութեան առեկ օրինաւոր և օգտակար կըլլայ նախ խօսարանը հաստատել և աստիարանութեան աստիարակ ընտրել ժողովուրդը հրահանգել և ընկերութեան վրայ նպատաւոր գաղափար մը տալ մինչև գրամատուցելու մտադրութեան և գոյանալը. որու համար հետեւեալ միջոցը կ'առաջարկուի:

Վ. Վ. մեն Հայ ընկերութեան անգամ սեպուել մը վճարեն տարին միայն հինգ գահեկան, կամ մէկ և վերջին անգամու համար մէկ Օսմանեան լիւս, Վատարակի կամակն կրօն նրէրէրը շնորհակալութեամբ կընդունուել և կարճատեւ լին:

Վ. Սյունադամները արտօնութիւնն ունենան խորհրդական անդամներ լինելու երկիրներու մէջ իրենք ընտրել ըլլաւ, և տարին անգամ մը ընկերութեան գործոց հաշիւը պահանջել:

Վ. Քննարկութեան հրատարակած ամեն գիրքերը արտօնութիւնն ունենան արքանք կրօն փոխ ծախու առնուել միայն հարկերէն տասն շահ թողով ընկերութեան գանձուել:

Վ. Քննարկութեան գանձապետը լինիք ընտրել որ պարտաւոր ըլլայ կանոնադրութեանց և ժողովոյ որոշմանց հպատակել:

Սայն ընկերութեան նպատակները մեծապէս մասամբ նշանակելու և բըւնելիք ընկացը բացարձակ և եղբ, անկէ արտադրելք արքեանց վրայ խօսիլ աւելորդ կըստեմ ըմտի որ գործը իրենք կը յայտնէ: Վերջնական ժողովոյ համար ընդհանուր կանոնադրութիւն մը նայպէս և միօրինակ ներքին կանոնադրութեան մը կանոնադրութեան լինի:

Վ. Քննարկութեան նպատակները մեծապէս մասամբ նշանակելու և բըւնելիք ընկացը բացարձակ և եղբ, անկէ արտադրելք արքեանց վրայ խօսիլ աւելորդ կըստեմ ըմտի որ գործը իրենք կը յայտնէ: Վերջնական ժողովոյ համար ընդհանուր կանոնադրութիւն մը նայպէս և միօրինակ ներքին կանոնադրութեան մը կանոնադրութեան լինի:

Վ. Քննարկութեան նպատակները մեծապէս մասամբ նշանակելու և բըւնելիք ընկացը բացարձակ և եղբ, անկէ արտադրելք արքեանց վրայ խօսիլ աւելորդ կըստեմ ըմտի որ գործը իրենք կը յայտնէ: Վերջնական ժողովոյ համար ընդհանուր կանոնադրութիւն մը նայպէս և միօրինակ ներքին կանոնադրութեան մը կանոնադրութեան լինի:

